

Totál Balkán

Nadpis je názvem vynikající knihy Blanky Čechové, jejíž dotisk se momentálně připravuje. Kamarádi však toto sousloví na sociálních sítích i v běžné řeči používají také k označení situace, v níž existuje prostor ke zlepšení. Vybavuji si například fotku ze začátku velké vlakové výluky v Brně, která byla pro řadu lidí první příležitostí k objevení stanice Brno dolní nádraží. Ze své služební cesty do makedonského hlavního města Skopje jsem měl proto jistý respekt.

Nakonec jsem však byl velmi příjemně překvapen. Nejvíc mě zaujal silniční provoz. Nikdo nikam nespěchal, netroubil, nenadával. Vše plynulo pohodovým tempem. I na Balkáně bychom se tak mohli leccemu přiučit. Jistě ne ve všem, třeba kouření v restauracích a školách obnovovat nemusíme. Ale po té lehkosti a volnějším tempu se mi trochu stýská. Zpomalíte-li, můžete získaný čas využít třeba tak, že si přečtete jeden článek našeho časopisu navíc. I tentokrát je z čeho vybírat.

V tomto čísle

Článek Davida Texla *Využití fyziodetekčního vyšetření v procesu dokazování v trestním řízení* rozebírá různé právní aspekty využívání přístroje, který je běžně označován jako polygraf či detektor lži. Ambicí autora je prostřednictvím různých, někdy i provokativních, úvah iniciovat odbornou diskusi o využívání tohoto přístroje v České republice. Předkládá i některé návrhy de lege ferenda.

Text Andreje Krištofíka *Automatizácia súdneho rozhodovania ako ochrana nedistributívnych práv* pracuje s konceptem nedistributivních práv, která nelze individuálně vymáhat, a jež zahrnují veřejné statky poskytované státem. Jako prototyp takového práva využívá právo na spravedlivý proces a zkoumá, jak automatizace soudního rozhodování může zefektivnit soudní systém, aniž by narušila individuální práva. Článek navrhuje poměřovací test, který by měl být použit při zavádění automatizace, aby bylo zajištěno, že zásahy do individuálních práv jsou vyváženy celospolečenským přínosem.

V článku *Donald Regan vs. servisní koncepce autority* Jana Kokešová předkládá kritiku Reganovy teorie. Regan předložil konkurenční teorii autority k té, kterou navrhl Joseph Raz pod názvem servisní koncepce autority. Regan se od servisní koncepce odchyluje především v otázce, zda autorita poskytuje nové důvody k jednání. Zatímco podle Raze tomu tak je, podle Regana nikoliv. Reganovu teorii článek analyzuje pomocí Enochovy terminologie

poskytování důvodů, která zahrnuje epistemické poskytování, pouhé spouštění a robustní poskytování důvodů. Aplikací Enochova pojmosloví se ukazuje, že i Reganova koncepce nakonec předpokládá poskytování nových důvodů autoritou. Reganova autorita poskytuje důvody robustně, což znamená, že spouští už existující důvod a zároveň poskytuje důvod nový. Přijetí indikativního pravidla „řídít se příkazy autority“ je robustním poskytnutím důvodu sobě. Autorita pak svými příkazy spouští důvod „řídít se příkazy autority“ a zároveň poskytuje nový důvod, jak konkrétně tento spuštěný důvod naplnit.

Článek Lukáše Kollerta *Norma a decise. Problém uskutečnění práva a pojmy suverenity a právního řádu v raných a výmarských spisech Carla Schmitta* se zabývá dílem významného právního filozofa 20. století, který je širší akademické veřejnosti známý svou kontroverzní rolí v NSDAP. Autor usiluje o systematickou rekonstrukci Schmittových pojmů právního řádu a suverenity, aby přiblížil podstatu Schmittova decisionismu tak, jak byl předestřen v jeho méně studovaných dílech. Dospívá k závěru, že Schmittovy rané a výmarské texty neobsahují obhajobu trvalého aktuálního uplatňování suverénní moci a „výjimky, která nezná výjimku z této výjimky“ a nepohlíží na suveréna (a platí to i pro Politickou teologii) jako na pouhého držitele moci, ale jako na autoritu vztaženou k ideji práva, jež jí logicky předchází, a nutnou podmínku uskutečnění práva v empirické realitě.

Článkem *Poker jako sport a z toho plynoucí daňové a právní důsledky* Petr Brothánek vstupuje do debaty, zda je poker hazardní hra, nebo sport. Svou argumentaci zakládá na matematické analýze. Změny legislativy a náhledu společnosti na poker by podle autora mohly přinést pozitivní dopady, včetně zjednodušení dozoru a zvýšení příjmů státního rozpočtu. Článek také navrhuje zavedení srážkové daně na pokerové turnaje a cash game, což by zjednodušilo daňovou povinnost hráčů a zvýšilo příjmy státu.

Ondřej Božík v článku *Všeobecný dozor prokuratury nad zákonností veřejné správy – pohled retrospektivní a prospektivní* rozebírá institut, který byl součástí netrestní působnosti prokuratury za socialismu. Tento institut měl sloužit jako náhrada neexistujícího správního soudnictví a chránit veřejný zájem i veřejná subjektivní práva. Autor jednak popisuje historii, ale rovněž rozebírá, zda by některé aspekty tohoto institutu mohly být inspirací pro současnou právní úpravu.

Jaroslav Benák
šéfredaktor